

Dogovor za budućnost

Beograd kulturalna prestonica Evrope 2020

Savet za kulturu, medije i kreativnu industriju

LDP

Liberalno
Demokratska
Partija

Savet za kulturu, medije i kreativnu industriju

Marko Maršičević, predsednik i odbornik u Skupštini grada Beograda

Savet za kulturu, medije i kreativnu industriju je osnovan je 29. maja 2009 godine. Tokom prethodnih šest meseci imali smo brojne inicijative, kao i šest redovnih sastanaka stalnog sastava Saveta. Usvojen je pravilnik kao i programski ciljevi Saveta.

Savet je nastao na osnovama programa LDP-a, ali je kroz praktičan rad i kroz analizu stanja u gradskim institucijama kulture došao do konkretnih predloga i projekata. Deo toga nudimo u ovom programu.

Pored toga Savet je vodio intenzivnu međunarodnu saradnju. Uspostavljeni su brojni kontakti sa stranim kulturnim centrima, ambasadama i gradovima. Najznačajniji su dogovori sa Ljubljanom o konkretnoj kulturnoj saradnji za narednu godinu, dogovor sa Švedskom da naredne godine bude aktivan učesnik u Oktobarskom salonu sa čuvenim Johanom Pousetom, kao selektorom manifestacije, i početak procedure za uvođenje Belef-a u asocijaciju evropskih festivala.

■ Konkretna saradnja sa Ljubljanom: Savet LDP inicirao je, u ime grada Beograda, dugoročnu stratešku saradnju na polju kulture sa gradom Ljubljanom. Posle osmomesecnih dogovora, zajednički smo

došli do jedinstvenog operativnog modela saradnje u svim oblastima kulture. Pozitivan rezultat inicirao je dva grada da takav model saradnje predlože i u oblasti privrede, turizma, sporta i saradnje mladih. Konkretno, posle svih pozitivnih efekata pregovora, prirodno se javila želja dva grada za potpisivanjem sporazuma o bratimljenju.

■ Konkretna saradnja sa Švedskom: Veliki broj ustanova i manifestacija u tradicionalno postavljenom sistemu kulturne delatnosti Beograda, godine ekonomske recesije i nerazvijen sistem ostvarivanja dodatnih finansijskih sredstava i usluga kroz fandrejzing i partnerstva sa drugim subjektima, zapravo su ključni elementi zatečenog stanja u kulturi u trenutku našeg ulaska u ustanove i Sekretarijat za kulturu. Iz tog razloga smo i pokrenuli prvi model u načinu organizovanja na primeru jedne manifestacije, kakva je „Oktobarski salon“, najznačajnija i najstarija manifestacija vizuelnih umetnosti u regionu. Ideja u konkretnom slučaju je sledeća: da „Oktobarski salon“ od sledeće godine transformišemo u bijenalnu izložbu, kao što je slučaj sa svim značajnim manifestacijama ovog tipa u svetu; da

kroz saradnju sa vrhunskim umetničkim direktorima iz sveta osiguramo kvalitet i dalji prosperitet; da promovišemo model partnerstva kao princip rada koji donosi mnoge kvalitativne prednosti, kako u finansijskom tako i u programskom smislu.

Stanje u gradskoj kulturi koje smo zatekli izgleda ovako:

Sekretarijat za kulturu grada Beograda

- Tridesešest ustanova kulture čiji je osnivač grad Beograd.
- Dva javna preduzeća čiji je osnivač grad Beograd.
- Jedanaest manifestacije čiji je osnivač grad Beograd.

Ostali subjekti:

230 ustanova i asocijacija kulture;
205 pojedinačnih projekata po konkursima (kapitalna izdanja, otkup dela viz. umetnosti, film, mladi talenti);
75 manifestacija koje se održavaju u Beogradu.

Ustanove kulture čiji je osnivač grad Beograd

7 oblasti kulture:

- Zaštita kulturnih dobara;
- Bibliotekarstvo;
- Pozorišna delatnost;
- Muzička delatnost;
- Likovna delatnost;
- Filmska umetnost;
- Kulturno-obrazovna delatnost

Dva javna preduzeća čiji je osnivač grad Beograd

- Sava centar;
- Beogradska tvrđava

Jedanaest manifestacija čiji je osnivač grad Beograd:

- FEST – Međunarodni filmski festival;
- BELEF – Beogradski letnji festival;
- BITEF – Beogradski internacionalni teatarski festival;

- BEMUS – Beogradske muzičke svečanosti;
- Beogradski festival dokumentarnog i kratkometražnog filma;
- Međunarodno takmičenje muzičke omladine;
- Beogradski sajam knjiga;
- SOFEST – Filmski festival u Sopotu;
- Beogradski džez festival;
- RADOST EVROPE – Međunarodni susreti dece;
- Oktobarski salon

Iz budžeta grada, kroz Sekretarijat za kulturu plaćaju se doprinosi za 15 umetničkih (republičkih) udruženja u četiri kvartala. Broj primalaca varira od 1.550 do 1.630 sa prosečnim mesečnim iznosom od preko 15.000 dinara. Na godišnjem nivou to iznosi (ove godine) 103 miliona dinara. Dakle, preko milion evra godišnje ide na socijalu prema republičkim udruženjima kojih se Republika, preko resornog Ministarstva za kulturu, odrekla.

U ovom trenutku u planu za 2010. godinu, biće 2.3 milijarde dinara sredstava.

Kao što se vidi iz priloženog gradska kultura je predimenzionirana i preglomazna.

Učešće privatnog i NGO sektora se meri u promilima. Odnos javnog i privatnog sektora ne postoji. Značaj kreativne industrija je minimalizovan. Ovim programom želimo da pokrenemo uspavanu gradsku kulturu.

Osnovi nove kulturne politike

Nenad Prokić - narodni poslanik, član Odbora za kulturu u Narodnoj skupštini

Kulturni model koji je preovlađujući u državi, neizostavno formira legitimacijske osnove za formiranje raznih oblika vlasti. Iz tog vladajućeg kulturnog modela proizilazi oblik uređenja društva, kao i način na koji se tim društvom upravlja. Sposobnost vlasti da nametne svoj svetonazor ključni je element uspešnog sprovođenja vlasti.

U nesređenim društvima, koja nisu sigurna u sopstveni identitet, u svoju istoriju i u temelje na kojima postoje - od kojih je kulturni model suma i izvorište svih ostalih - postaje očito da se životi građana ne uređuju sami od sebe, već da tu odlučuju sistemi nametnutih ideoloških i kulturnih obrazaca. Krajnji cilj tih obrazaca je postojanje poslušnih, a ne kritički nastrojenih birača.

Srpskom društvu u poslednjih dvadeset godina, upravo iz tog razloga, nametnut je nakazni etnonacionalistički kulturni obrazac. Prethodni socijalistički model nestao je zajedno sa državnim okvirom u kojem je nastao. Iz naših života uporedo su preko noći nestala i univerzalna načela, norme i vrednosti. Mitski shvaćen kolektiv stvarao je matrice obavezno uvijene u nacionalne fantazme, a sama nacija postala je osoba. I ta osoba osećala je uglavnom i samo mržnju koja je proizvodila ratove, odvratne kao i matrica koja ih je stvorila. Rodoljubivo piljenje i sveopšte grljenje unutar sentimentalnog, pritom i lažnog nacionalnog zanosa - postali su obavezni standard svakog pojavljivanja u javnosti. Svako ko nije pratio takav razvoj situacije žigosan je kao izdajnik.

Međutim, o savršenosti stvari može se suditi samo prema njihovoj prirodi, jer

stvari nisu više ili manje savršene zato što ugađaju našim osećanjima ili ih vređaju. Takav kulturni model počeo je veoma brzo da ostavlja tragične posledice, izazvao je sveobuhvatnu krizu identiteta u dvoličnom društvu i na kraju se srušio na glavu pronalazača. U međuvremenu je celo društvo posrnulo na apsolutno svim nivoima. Sve je to rezultat nemoralna i neukusa koji su preovladali u srpskom društvu krajem osamdesetih godina dvadesetog veka, pa još i danas pustoše njime.

Liberalno demokratska partija se od svog nastanka legitimisala kao politička snaga koja je vratila u srpsku politiku ono što je u njoj tako dugo odsustvovalo: iskrenost. A ona je neophodna, čak i kada je pogrešna. Taj zaboravljeni kvalitet podsetio je, kroz delovanje LDP, i sve ostale političke aktere u Srbiji na ono što najviše nedostaje njihovoj politici, koja se svela isključivo na kalkulaciju i besramno ogoljenu borbu za vlast u jednom do kraja korumpiranom društvu.

Isti takav politički podsetnik LDP promovise i u kulturnoj politici. U okviru našeg shvatanja političkog delovanja, ne postoji fobija od obaveštenih i kritički nastrojenih birača. Predlažemo zato osnove nove kulturne politike, koja ima za cilj kreiranje fizionomije kulturnog građanina koji stoji kao najsnažniji temelj celog društva u kojem se poštuju ljudska prava, obraća pažnja na međunarodne obaveze i vodi računa o svojoj prirodnoj okolini. Kulturna politika grada Beograda pritom jeste najvažniji segment, čija efikasna promena mora da obezbedi snažan podsticaj sveukupnoj društvoj promeni.

Kulturu shvatamo kao alat koji ljudi

moгу da upotrebe za rešavanje raznovrsnih problema. Posao koji predstoji je obezbeđivanje kulturnih komponenti koje se koriste u konstruisanju strategija delovanja koje će promeniti društvo i učiniti većinu ljudi u njemu srećnim. U okviru tog posla dobro je podsetiti se recepta koji je stvorio najuspešnija društva na planeti. On je veoma jednostavan: prvorazredni biraju prvorazredne, drugorazredni biraju trećerazredne, samo najbolji biraju bolje od sebe.

Vlade ozbiljnih zemalja ulažu sredstva koja bi trebalo da naprave delimično poduprto kulturno tržište onih umetničkih i kulturnih tvorevina koje ne podrazumevaju puko konzumenstvo i samim tim u slobodnoj tržišnoj utakmici ne mogu izdržavati same sebe. To konkretno znači da država delimično arbitrira i određuje onaj krug kulturnih pojava koje podržava zbog opšte i javne dobrobiti. A nju država može i mora bolje da uoči od tržišta. Ta vrsta uočavanja je teško mogućna u nesređenim društvima sa nakaznim kulturnim modelom na sceni. Upravo iz tog razloga novi Zakon o kulturi i ne sadrži željeni opšti i dugoročni vektor promene kulturnog modela. Održavanje postojećeg stanja posledica je opšte društvenopolitičke dvoičnosti, u okviru koje se verbalno svi zalažu za takozvane evropske vrednosti, a u biti rade protiv njih, jer ih ne poznaju, mrze ih i plaše se njihovih primena.

Postojeća kulturna politika uglavnom unapred podržava kulturne projekte na osnovu nekakve inercije i nasumično. Ono što se podržava po inerciji, postaje veoma brzo lenjo i zastarelo u konceptu, jer parazitira na sistemu, sigurno u podršku koja će u kakvom takvom obliku uvek i ponovo doći, bez obzira na kvalitet koji ostvaruje. Na taj način podržavana

stvar ubrzo počinje da šteti kulturnom razvoju društva ili da doprinosi njegovoj stagnaciji. Nasumično podržavani kulturni projekti, međutim, rezultat su pojedinačnih ukusa ili napora ministarskih kancelarija i nadležnih sekretarijata da opravdaju svoje postojanje i pokažu kako čine velike napore, a katkad nastaju i iz poštenih, ali očajničkih pokušaja da se nešto odmah učini kako bi se pobeglo iz košmara u kojem se nalazimo.

Takva darežljivost države prema kulturi oblik je korupcije, čini direktore i umetničke vođe slugama partijskih nomenklatura koje su ih postavile. U krajnjem rezultatu, preko favorizovanja poslušničkih grupa, stižemo do stvarnog zaustavljanja protoka ideja i kvaliteta. Država se na taj način pojavljuje kao neko ko sprečava nastanak tržišta na polju kulture, jer je to u funkciji njene sopstvene korumpiranosti.

Ali, u trenutku u kojem država konačno ulazi u bezvizni režim sa svojom budućom domovinom, kada očekujemo prve tvrde papire o prisajedinjenju EU, trebalo bi bespogovorno pristupiti postepenoj promeni u načinu trošenja sredstava koja se izdvajaju za kulturne delatnosti. To znači odustajanje od postojećeg modela kreditnog finansiranja kulture, osim za one kulturne događaje i projekte koji su od ključne važnosti za željenu društvenu promenu i novi kulturni model koji je prikladan za nju.

Tehničko uvođenje neprestane konkurencije, stalno poređenje dometa i mogućnosti svih aktera u okviru tržišta, automatski uspostavljenog za sve samim odustajanjem od stalnog favorizovanja pojedinih - neophodno je već na prvom koraku. Isto tako i sprečavanje stvaranja miljenika aktuelne političke nomenklature, odnosno uspostavljanje nepremosti-

vih teškoća za takve poteze, obezbeđivanja je podjednakih šansi za sve i za svakog, uvek i ponovo, uporno i tvrdoglavo.

Delimično subvencionisano kulturno tržište trebalo bi da bude prvi odgovor na zahtev koji očekuje društvo u velikom poslu promene postojeće kulturne politike. Nijedan umetnički i kulturni proizvod koji ne nudi isključivo laku zabavu i ne povlađuje postojećem etabliranom neukusu - ne sme se prepustiti još uvek neuređenom tržištu. Subvencije, međutim, moraju biti organizovane po drugačijim principima.

To znači da bi više trebalo započeti finansiranje postprodukcije, nego same produkcije. Finansiranje postprodukcije u okvirima postojeće matrice finansiranja u kulturi, skoro da je nepoznato. To je jedna sasvim nova filozofija za nas. Dakle, reč je o prelasku na finansiranje umetničkog i kulturnog proizvoda nakon njegovog nastanka, ili još bolje nakon njegove prodaje po prethodno subvencionisanoj ceni. Ili čak i prethodno nesubvencionisanoj ceni, ako se ispostavi da je to društveno dragocen umetnički proizvod. Na taj način postavile bi se osnove da određeni društveno neophodni kvalitet preživi u još uvek nepovoljnim uslovima i ostvari svoj blagotvorni uticaj na društvo koje mu inače nije naklonjeno samo po sebi, jer nije osposobljeno da ga prihvati. Velika energija u umetnicima, neophodna da takvo umetničko delo nastane, nije nikada bila sporna - ni u najtežim okolnostima. Nje je uvek bilo i uvek će je biti. Ali glavne teškoće su se sastojale u tome da takvo, već stvoreno delo, preživi u društvu koje ga u startu ne prepoznaje, ne shvata, ne vrednuje i ne voli. Nakon što preživi, nakon što ostane prisutno - jer je potpomognuto od države - ono će moći da izvrši svoj blago-

tvorni uticaj, koji inače, iako stvoreno, ne bi moglo da ostvari. Država, barem ona napredna, koja nema dilemu o zdravim načinima obezbeđivanja sopstvenog prosperiteta - nikad ne sme da se usteže da finansira i ono što je denuncira i kompromituje i na taj način je u otvorenom kritičkom duhu preispituje. Tako će i sebe podvrgavati promenama, na koje prisiljava i sve druge.

Država, dakle, mora da tačno utvrdi po kojoj ceni jedan umetnički proizvod koji je za nju važan, može trenutno da se proda. Zatim, mora da utvrdi sa koliko novca je potrebno da ga subvencionise da bi imao šansu da preživi, imajući u vidu njegovu važnost za društvo. Sledeći korak je zahtev da taj proizvod u određenom vremenskom roku nađe način da sam sebe proda kako bi ga država i dalje podržavala. Brzina zahtevanog rezultata je nešto što opet mora da bude stvar procene od kakve je društvene važnosti sam proizvod. A takav je i nivo subvencija. Posle određenog perioda, koji je različit za različite proizvode, neizostavno dolazi ili do manje-više samostalnog života proizvoda, ili do njegove propasti. Zauvek teško subvencionisanih će biti utoliko manje ukoliko društvo bude uspešnije u propagiranju željenog kulturnog modela, jer će njegovi proizvodi tada uvek imati svoju publiku koja će ga uvek rado kupovati, baš kao što sada rado kupuje ono što je direktna smetnja modernizaciji i oporavku društva. Ona to čini u okviru kulturnog modela nametnutog pre dve decenije i sada se društvu mora uputiti jasna poruka da to nije više model koji će država tolerisati, a pogotovo ga više neće finansirati.

Model naknadnog sufinansiranja kulturnog tržišta uspostavlja umetnički proizvod kao jedini predmet kulturne politike. Na tržištu na kojem je jedino on, od najbitnije važnosti doći će do prestanka

arbitriranja politike u oblasti kulture, kao i do stvarnog napredovanja okolnosti u kojima institucije i pojedinci te proizvode stvaraju. U isto vreme, stvoriće se povoljnija klima za umetničku kritiku i uspostavu zdravih kriterijuma koji nisu mogući u monopolskom sistemu.

Konačno, čitavo društvo u svim svojim segmentima, biće u prilici da prožme sve svoje kriterijume blagotvornim uticajem tako stvorenog novog kulturnog modela. Zdravi kulturni modeli su uvek bili temelj procvata civilizacije i pojedinih društava u njoj, kao što su i nakazni modeli bili uzrok njihove propasti.

Umesto političkih despota, pronađimo u svima nama despote prosvetiteljstva i napretka. Ništa manje neće biti dovoljno za oporavak urušenog srpskog društva i za njegovo uspešno uključivanje u evropsku porodicu.

Trebalo bi imati na umu pritom sve odredbe Ugovora iz Maastrichta iz 1992. godine, kada je prvi put formalno prepoznata kulturna dimenzija evropskih integracija. Budući da je u kulturnoj industriji EU zaposleno desetak miliona ljudi, na kulturnu industriju se gleda i kao na važan ekonomski segment Zajednice, pa je politika Brisela odlučna da poveća konkurentnost tog sektora na međunarodnom nivou. Evropski socijalni i regionalni fondovi potroše tokom jedne godine više od 500 miliona evra na projekte sa kulturnom dimenzijom. Evropska komisija je donela i Kulturni program koji je uveo novi pristup kulturnom delovanju, u kojem se proklamuju kulturna raznolikost i širenje kulturne baštine. Najnovi okvirni program za period od 2007. do 2013. posebno naglašava unapređivanje zajedničkog evropskog kulturnog prostora kroz sprovođenje prekogranične mobilnosti kako kulturnih delatnika, tako i kulturno-umetničkih dela

i proizvoda podsticanjem međunarodnih dijaloga. Među najvažnijim programima je program Evropske prestonice kulture. Takođe je veoma važno i delovanje Evropskog kulturnog foruma, koji je održan ove godine u Briselu i koji je okupio 600 predstavnika organizacija civilnog društva, nacionalnih vlada zemalja članica i institucija Evropske unije. Cilj Forumu je jačanje dijaloga između evropskih institucija i predstavnika civilnog društva, te održavanje rasprave o napretku implementacije Evropske agende za kulturu. Tom prilikom dodeljene su i prve nagrade Evropske unije za književnost. Svi dobitnici su osim novčanih nagrada dobili i priliku da budu prevedeni i objavljeni na desetine evropskih jezika. Na Sajmu u Frankfurtu ove godine pokrenut je i veliki projekat Evropske unije: virtuelna biblioteka. Prvi dokumenti koji su pohranjeni u nju bili su dokumenti o Evropskoj uniji koji su tokom pedeset godina stvarani na pedeset jezika. Na to početno ulaganje potrošeno je 2.5 miliona evra. Sa online digitalnom bibliotekom transparentnost postaje potpuna i višejezična. Od tog trenutka niko više ne može da se žali da ima poteškoća s korišćenjem pravnih tekstova i pratećih dokumenata Evropske unije.

U maju 2007. Evropska komisija predložila je stvaranje nove evropske kulturne strategije, za koju je u aprilu 2008. Evropski parlament usvojio rezoluciju. Strategija se temelji na sledećim ciljevima: kulturnoj raznolikosti i interkulturnom dijalogu, što će posebno biti važno društvima koja su zagledana u sopstveni pupak, zatim kulturi kao katalizatoru kreativnosti i kulturi kao ključnoj komponenti u međunarodnim odnosima. Za zemlje članice, ova nova strategija postavlja i novi oblik saradnje, odnosno otvoreni metod koordinacije. Taj metod se sastoji od uspostavljanja zajedničkih ciljeva, redovnog praće-

nja procesa, kao i razmene iskustava. Sa ciljem promovisanja Evropske kulturne strategije uspostavljene su platforme, organizovane u tri područja: interkulturalni dijalog, pristup kulturi i kulturne industrije. Godina 2009. bila je proglašena Godinom kreativnosti i inovacija, s ciljem naglašavanja važnosti kreativnosti i inovacija u individualnom, društvenom i ekonomskom napretku.

Zavod za zaštitu spomenika

Milica Grozdanić - direktorka

Zavod za zaštitu spomenika kulture grada Beograda u 2010. godini obeležio 50. godina od osnivanja institucije. Kontinuitet delovanja kroz različite društvene epohe, svedoči o naporima više generacija stručnjaka u ostvarivanju misije zaštite i unapređenja nepokretnih kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom na području Beograda.

Zavod za zaštitu spomenika kulture grada Beograda, unutrašnju organizaciju Zavoda čine tri organizacione jedinice: Sektor za matičnu delatnost (u okviru koga deluju: Odeljenje za istraživanje i valorizaciju, Odeljenje za arhitektonsko-konzervatorske poslove, Grupa za učešće u izradi prostornih i urbanističkih

planova, Odsek za dokumentaciju, Odsek za Beogradsku tvrđavu i Odsek za praćenje stanja i izvođenje konzervatorsko-restauratorskih radova, Sektor za opšte i pravne poslove i Odsek za finansijsko-računovodstvene poslove.

Na osnovu dosadašnjeg šestomesečnog iskustva u rukovođenju ovom ustanovom, može se konstatovati da je kod strane saradnika prisutna potpuna spremnost na saradnju, zadivljujuća ažurnost u obavljanju poslova i zadataka, kao i zadovoljavajući kvalitet rada, posebno kada se ima u vidu da obim i složenost posla prevazilazi postojeću kadrovsku i tehničko-tehnološku opremljenost ustanove.

Kulturni centar Beograda

Marina Đurđević - direktorka

Kulturni centar Beograda predstavlja jednu od najdinamičnijih gradskih ustanova kulture sa velikim brojem programa. U protekloj godini je realizovano ukupno 298 likovnih, muzičkih, književnih i filmskih programa, od kojih je 9 međunarodnih projekata sa ukupno 150 programa i 148 ostalih programa (17 izložbi, 39 koncerata, 45 književnih programa i 47 filmskih programa).

U redovnom planu za sledeću godinu je

29 izložbi od kojih je 6 međunarodnih, 40 koncerata, 57 književno-tribinskih programa kao i bogata izdavačka delatnost i međunarodna saradnja.

U narednoj godini obeležavamo jubilej - 50 godina rada Likovne galerije KCB.

Kulturni centar Beograda je organizator Oktobarskog salona - najstarije i najznačajnije manifestacije u oblasti vizuelnih umetnosti u regionu.

BITEF

Jelena Kajgo - direktorka

Bitef festival, kao najznačajniji pozorišni festival u regionu, i ove godine selektuje najbolje predstave evropskog i svetskog pozorišta, dovodi u Beograd najeminentnije pozorišne autore, ali svojim gostima, u pratećem programu Šou kejsa, predstavlja i najuspešnija dela srpske pozorišne produkcije. Naša ambicija je da se festival razvija u svim pravcima, da osim velikih produkcija i velikih rediteljskih imena, otkriva i nove, mlade autore koji svojim radom otvaraju nova polja u avangardnom, istraživačkom teatru. Brojni prateći programi Bitef festivala u narednoj godini obuhvataju vizeuelne i teorijske diskurse o pozorištu, izložbe, tribine, predstave i radionice za mlade...

Bitef teatar se, u ovoj sezoni, pod sloganom Bitef u pokretu, okreće fizičkom teatru, i motivaciji pozorišnih autora da se bave graničnim, slobodnim pozorišnim formama, neopterećeni pozorišnim konvencijama - u potpunosti prepušteni samo sopstvenoj mašti i inventivnosti.

Najznačajniji projekat Bitef teatra je svakako osnivanje Bitef igrache kompanije – Bitef Dance Company, prve profesionalne plesne kompanije vezane za jednu instituciju kulture, u kojoj će naši igrači sarađivati sa najzna-

čajnijim domaćim i evropskim koreografima.

Prvom premijerom kompanije, predstavom Paranoja šik, u koreografiji Isidore Stanišić, uspešno je počela sezona Bitef teatra, a 22. decembra premijerno se izvodi predstava Džeki Kenedi-Medeja, u režiji Bojana Đorđeva.

Deo strategije u cilju čvršće povezanosti Bitef festivala i Bitef teatra biće i gostovanje autora koji su bili u glavnoj selekciji festivala u jednoj od produkcija Bitef teatra. Tako je upravo u Bitefu, probe na predstavi Mirisi cimeta, počeo holandski koreograf izraelskog porekla Gaj Vajzman. Delo ovog koreografa Jezik zidova selektovano je na 41. Bitefu, kada je osvojilo nagradu publike.

Bitef se bavi i edukacijom mladih pozorišnih stvaralaca - upravo je u saradnji sa Italijanskim umetnicima u toku radionica – Nove tehnologije u pozorištu, a jedan od takođe izuzetno značajnih aspekata rada Bitefa je i međunarodna saradnja na projektu ENPARTS, u okviru koje će u junu u Beogradu biti organizovan Kampus za čak dvadeset mladih umetnika iz Engleske, Italije, Švedske, Nemačke, Španije i Srbije. Gost na projektu biće poznati slovenački reditelj Tomaž Pandur.

Ustanova kulture „Vuk Karadžić“

Olivera Ježina - predsednica UO

Ustanova kulture „Vuk Karadžić“ postaje jedna relevantnih kulturnih ustanova ne samo na nivou lokalne zajednice, već i na nivou Beograda.

Programski je kuća postavljena na savremene i kvalitetne osnove pažljivim odabirom repertoara. Veliki broj umetnika (muzičkih, baletskih, dramskih...) od

mladih profesionalaca do poznatih imena, radi u ovim novim prostorima renovirane ustanove.

Mnogo je postignuto zahvaljujući dobrom odnosu i razumevanju između direktorijuma i upravnog odbora koji učestvuje u revitalizaciji ove ustanove sa mnogo volje i kompetentnosti.

Kulturni centar Čukarica

Snežana Spasojević - direktorka

Kulturni centar Čukarica je ustanova koja u svom prostoru uspešno objedinjava rad više delatnosti iz oblasti kulture i srodnih delatnosti koje su od značaja za Gradsku opštinu Čukarica.

Uspešno održavanje svih kulturnih događaja na najvišem nivou, omogućeno je zahvaljujući adaptaciji višenamenske Male sale. Rekonstruisan je i poboljšan celokupan enterijer, urađena su nova sedišta, nova scenska rasveta, ozvučenje i klimatizacija. Zamenjeni su postojeći uređaji, uređene su nove elektroinstalacije, garderoba za izvođače i renovirani toaleti.

Na sceni Teatra na Čukarici u bogatoj pozorišnoj sezoni, izvedene su brojne pozorišne predstave uz gostovanja nekoliko

dečijih pozorišta i studenata Univerziteta umetnosti.

Realizovani su brojni projekti poput "Susreta s piscem", "Festival boemske poezije", "Jesen na Čukarici" i "Decembar-ski dani Čukarice". U "Galeriji Start 06" otvorene u prostoru Centra, organizovali smo nekoliko izložbi slika i fotografija, gde su priliku da izlože svoje radove prvenstveno imali mladi umetnici.

Realizovani su programi Studija lepih umetnosti: Studio baleta, Studio glume, Studio crtanja, slikanja i vajanja, Scenski studio na engleskom jeziku i Studio plesa. Kao i programi za treće doba, naročito slikanje, crtanje i vajanje, kao i programi informatičke obuke, tai či čuana, plesa i engleskog jezika, prilagođeni datom uzrastu.

Centar za kulturu Mladenovac

Nenad Ljubenović - direktor

Na samo 40 km od centra Beograda nalazi se Centar za kulturu Mladenovac, u narodu poznatiji kao „bioskop“. Iz ove činjenice se može videti da je zapravo dominantna i prepoznatljiva delatnost centra bila prikazivačka.

Nedovoljno izražen karakter ustanove, loša i oronula infrastruktura, zatekli su novi menadžment ovoga centra. U kratkom vremenskom roku, organizovani su radovi na preuređenju enterijera i stavljanja u funkciju čitavog objekta.

Pokrenut je niz projekata, od kojih je najvažnijij „Balkanska mreža kulturnih centara“ sa partnerima iz Makedonije i

Slovenije. Osnovano je niz radionica (slikarska, rok muzike, kreativnog pisanja, izrada suvenira i nakita, aranžiranja cveća...) i kursevi stranih jezika (engleski, francuski, španski i italijanski). U periodu jun-novembar realizovano je preko 50 programa uz redovan bioskopski repertoar.

Za sledeću godinu, osim plana i programa koji donosi dosta novina, planirano je da se obavi rekonstrukcija zgrade, donošenje nove sistematizacije, otvaranje novog prostora namenjen urbanoj kulturi, pokretanje WorldMladenovac Music Festival, unapređenje međunarodne saradnje...

Kulturni centar Majdan

Uglješa Dapčević - direktor

U DKC "Majdan" postoji nekoliko tradicionalnih programa, čiji je koordinator i idejni tvorac od osnivanja 1973. godine, G-dja Milena Mihajlović. Ovi programi obeležili su odrastanje više od trideset generacija, i za njih se vezuju mnoga nostalgijčna prisećanja na detinjstvo - većiine ljudi koji danas ponovo počinju da dolaze u Majdan sa svojom decom.

Oni oslikavaju duh Beograda, metropole, grada koji raširenih ruku i sa iskrenim osmehom dočekuje svakog putnika namernika.

Upravo zbog tradicionalnih programa "Majdan" mnogima predstavlja prvu asocijaciju na reč detinjstvo, i upravo zbog tog detinjstva ovi programi, naša je najveća želja, trebalo bi da budu okosnica budućeg rada Centra. Oslobođeni svih pritisaka vremena, politike i interesa. Objekat koji je već skoro gotov, predstavlja veliku šansu da šarm ovog mesta ponovo zablista u svom punom sjaju.

Ovi programi su kulturna baština Opštine Savski, a verovatno i našeg grada. Oni su, ustvari, suštinska platforma rada našeg Centra, i to ne samo zbog toga što se kroz njih oseća duh vremena u kojem je Centar nastao, već zbog toga što su kao takvi uspeali da se prilagode a ostanu autentični i aktuelni - najposećeniji programi koje danas imamo: „Pozdrav proleću“, „Prolećni karneval“, „Raspevano leto“, „Zlatna jesen“ i dr.

Posećenost ovih programa je tolika da

Centar često, u pokrivenoj sportskoj sali, nema dovoljno mesta za sve - i može se meriti hiljadama posetilaca u toku godine, kada je reč o brojevima.

U budućnosti radićemo na osavremenjivanju i proširenju ovih programa u saradnji sa Kancelarijom za mlade Opštine Savski venac, školama i fakultetima, poznatim i priznatim pojedincima, organizacijama, drugim centrima za sport i kulturu, sportskim klubovima itd.

Gotovo je izvesno da će, već postojeći, redovni kulturno-zabavni programi biti prošireni i obogaćeni igrom u najširem značenju (klasičan balet, folklor, tango, salsa, kapuera, lindi hop, kizomba..). Planiraju se i koncerti muzičkih škola, rad muzičkih radionica, diskoteka na rollerima uz prateće svetlosne efekte "Dečji diskodrom", gostovanja mladih muzičkih talenata i poznatih umetnika iz muzičkog sveta, muzičko-scenski performansi, mini- koncerti, kao deo svečanosti povodom otvaranja likovnih izložbi i dr.

Postojeći sadržaji iz oblasti likovne umetnosti biće dopunjeni izložbama u saradnji sa Fakultetom likovne umetnosti i Školom za dizajn iz Beograda. Stalna postavka pratiće kontinuirani rad Kreativnog centra "Majdan", koji je u decembru obeležio prvu godinu svog rada velikom izložbom. Svoje mesto imaće i deca iz škola i ustanova za decu sa posebnim potrebama i njihovi likovni i radovi iz primenjene umetnosti.

Beograd - Kulturna prestonica Evrope 2020.

Aleksandar Peković - zamenik gradskog sekretara za kulturu

i zamračen politikom ratova, siromaštva, izolovanosti i primitivizma.

Kulturni model:

Beograd je devedestih godina prošlog veka bio centar svojevrsnog izuma kulturnog modela koji se profilisao izvan poznatih evropskih standarda i praksi, kao podrška režimu nacionalizma i kulturnog izolacionizma. Takvim izumom, Beograd je ostao izvan evropskog kulturnog kruga.

Oblast kulturne delatnosti grada Beograda:

Sa 36 ustanova kulture, 2 javna preduzeća, 11 stalnih manifestacija, grad Beograd i dalje stoji u procesu demokratizacije kulturne politike. Uvođenjem institucija konkursa i komisija, edukacijom administracije u kulturi, obnavljanjem ustanova, osnivanjem Saveta napravljeni su prvi koraci ali se potom proces deetatizacije ponovo zaustavio. Nedavno donet zakon o kulturi i dalje sadrži brojne nedostatke, koji neće omogućiti suštinske promene. Nije zaživeo egzaktan model evaluacije učinka rada u kulturi, nije ostvaren prirodan odnos na relaciji public-private a broj gradskih institucija kulture sve je veći što Beograd svrstava među evropske rekordere. Sa svega 2% učešća gradskog budžeta u finansiranju ustanova, agencija i organizacija izvan sistema grada jasno se uočava zastoj u procesu demokratizacije. U strategiji razvoja grada Beograda, kultura čak i na nivou pojma zauzima zanemarljivo mesto. Sa druge strane, u kulturnom smislu grad je i dalje veoma živ, vibrira i sa

Beograd, jedan od najstarijih evropskih gradova; Beograd, metropola; Beograd, grad ideja i kreativnosti; Beograd, multikulturna sredina; Beograd, axis mundi.

Istorijski background:

Beograd je oduvek bio centar značajnih istorijskih i kulturnih dešavanja. Svojim specifičnim geografskim položajem, kroz dug vremenski period, bio je stanište različitih kultura i civilizacija. Po kontinuitetu naseljenosti, jedan od najstarijih gradova Evrope. Nove generacije Beograđana rođenih posle 1990. godine, nisu imale mogućnost da sazrevaju u uslovima u kojima su ove vrednosti imale bilo kakav značaj. Njihov grad je bio njihov jedini svet ali izolovan

30.000 kulturnih događaja u toku jedne godine predstavlja značajan generator društvenog života u sredini u kojoj se još uvek očekuje da sistem bude afirmator boljih uslova organizovanja i formiranja dugoročne strategije.

Beograd 2020.

Kako ćemo stvoriti bolje mesto za život ako Beograd ne bude grad kulture? Kako će grad Beograd postati grad kulture ako nema niti jednu strategiju kulturnog razvoja? Kako će Beograd biti grad kulture ako su zaustavljene promene u procesu demokratizacije kulturne politike i deatazacije kulture?

To su samo neka od pitanja kojima se kao društvo ne bavimo već samo lamentiramo nad njima.

Ideja za „beogradsku trku života“ u oblasti kulture i san o Beogradu kao evropskoj prestonici kulture nastala je kao proizvod čiste ljubavi beograđana koji imaju jedinstvenu šansu da pokrenu točak promena. To je san jedne generacije koja zna sve o svom gradu;, i prošlost i sadašnjost i njegov potencijal; i činjenicu o značaju njegovog preporoda kao trajnog legata svih njegovih građana i svest kako se kulturom i umetnošću može transformisati jedno društvo.

Beograd u savremenoj istoriji nije imao značajniji strateški projekat u oblasti kulture. Nije imao šansu da prođe kroz jedan dugoročan proces „po knjizi“ u kome participiraju svi njegovi građani.

Beograd 2020 ima tri ključna cilja:

- Da u procesu od 10 godina prođe kroz proces od ideje do realizacije jednog strateškog projekta u kulturi. To je proces sazrevanja i menjanja svesti kod novih generacija koje je društvo treniralo da

prema životu izgradi odnos sličan odnosu koji vlada u prirodi, sa ciljem da se preživi, sa kratkoročnim planom bez višeg smisla;

- Da kroz ovaj proces, predstavi novi kulturni model koji bi bio „ogledalo“ postojećem u procesu njegove transformacije. Projekat Evropska prestonica je odličan primer organizacione strukture, finansiranja, pripreme i realizacije programa koji se uspostavlja kao paralelan sistem na zdravim osnovama bez obaveze poštovanja tradicionalnih formi i modela, nasleđivanja starih grešaka. Njegovom realizacijom kroz period od 10 godina, može se ostvariti daleko viši cilj a to je transformacija postojećeg modela i organizovanja u domenu kulture grada Beograda;

- Da realizacijom ovog projekta svom gradu donese preporod na kulturnom, infrastrukturnom i ekonomskom planu. Da podigne internacionalni profil svog grada i sredine, da repositionira geografski položaj privlačenjem velikog broja ljudi i osvetljavanjem ove tačke sveta u kontekstu svojevrsnog kulturnog centra Evrope umesto u evropskog Bankoka.

Beograd 2020.g. ima šansu da bude AXIS MUNDI – CENTAR SVETA. To je šansa za jednu čitavu generaciju da dosegne visok cilj, da društvo učini boljim. Da svoju sredinu učini prepoznatljivom u čitavom svetu; da promeni ružnu sliku o svom narodu, da pokaže svoju posebnost, bogatstvo duha, kulture, tradicije, umetničkih potencijala i kreativnosti.

Inicijativu za Beograd, evropsku prestonicu kulture 2020.godine, pokreće Aleksandar Peković, zamenik sekretara za kulturu grada Beograda i Liberalno demokratska partija u okviru svog programa rada u 2009. godini.

Centar za kulturu opštine Stari grad - PAROBROD

Zlatko Crnogorac - projekt menadžer

Stari grad, kao centralna beogradska opština, na čijoj teritoriji su sve najznačajnije institucije kulture i spomeničko nasleđe, nema sopstvenu instituciju kulture, tj. adresu preko koje bi ostvarivala bogatu kulturnu saradnju sa pomenutim, ali i drugim inostranim kulturnim centrima, organizacijama i fondovima.

Opština je jedan od najvećih kulturnih mecena u društvenom životu grada i Republike. Rapidna kulturna globalizacija, kroz tehnološko osavremenjivanja naših života, i njena dostupnost gde kultura i umetnost nisu više privilegija elite i tradicija ogledana u Školigrici i Škozorištu, su osnovni preduslovi za reaktivaciju centra za kulturu.

U fomi tzv. „HUB“-a nadovezuju se spoljašnji ekskluzivni saradnici u svojevrsnom institutu javnog i privatnog partnerstva, koji svojim bogatim portfolijima upotpunjuju ponudu i kreativni sadržaj centra, nose sopstvenu bazu sledbenika i saradnika. Oni kao programski savet koncipiraju savremen program, bilo da se radi o galerijskoj postavci, *workshopu* ili aktivnom programu (muzika, drama i pokret, film i video, internet). Nijedan pojedinac ili osnovni tim, efektivno i efikasno ne može pokriti ceo dijapazon trendova i kontakata.

Potencijalne oblasti kreativne industrije u okviru delatnosti centra su:

- muzika i muzikografija, pop-rok, džez i klasična domaća i ino scena
- drama i dramsko nasleđe, pokret i savremena igra
- istorija, tradicija i manifestacije
- film i video, dokumentaristika
- arhitektura, dizajn i enterijer
- primenjene umetnosti, moda, „ged-

žeti”

- fotografija, IT, nove tehnologije
- društvo, književnost, politika, socijalni programi, evropske vrednosti

Osnovna težnja je nov koncept prezentovanja i konzumacije kulture i umetnosti što širem krugu korisnika, na nov, nestereotipan način. Dosadašnja praksa dovela je do zasićenja tim klasičnim pristupom i faktičkog elitističkog rezultata.

LoveWeek

Marko Maršićević - projekt menadžer

Serija od šest velikih koncerata u šest glavnih gradova bivše Jugoslavije.

Ljubljana, Zagreb, Sarajevo, Beograd, Podgorica, Skoplje.

Period 25. 6. - 02. 7. 2011. godine.

Projekat LoveWeek se bazira na novoj realnosti i novom pristupu prostoru bivše Jugoslavije, imajući u vidu zajedničku istoriju dugu više od sedam decenija.

Povodom 20 godina od raspada Jugoslavije u glavnim gradovima bivših republika Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Beogradu, Podgorici i Skoplju bili bi organizovani koncerti u okviru projekta pod nazivom LoveWeek.

Ovaj projekat je iniciran velikim interesovanjem i velikim sentimentom publike.

Takođe ovaj projekat upućuje na Evropsku budućnost zemalja bivše Jugoslavije kao i na nove odnose bazirane na pozitivnim stvarima koje su nas spajale a ne na veštačkom jedinstvu.

Dvadeset godina je jedinstvena prilika ali i dovoljna istorijska distanca za ovakav projekat. Svaki sledeći termin znatno ograničava listu potencijalnih izvođača.

Projektom LoveWeek pokazujemo pozitivna iskustva na putu ka EU i promovisemo međukulturni dijalog kao model komunikacije uz pomoć najkomunikativnije umetnosti - muzike.

Ovim projektom ostavljamo prošlost gde joj je mesto, uvažavamo sadašnjost i krećemo se ka miroljubivoj budućnosti u kojoj nove generacije treba da rastu kao dobri susedi.

Koncerti bi bili održani u sedmici između

LoveWeek

24.06. i 10.07. 2011 godine na najvećim mogućim lokacijama za takve događaje.

U Ljubljani na novom Gradskom stadionu, u Zagrebu na Maksimiru, u Sarajevu na stadionu Koševo, u Beogradu na Ušću, u Podgorici na stadionu Pod Goricom i u Skoplju na Gradskom stadionu.

Program bi se sastojao iz tri segmenta

Prvi deo bi bio posvećen mladim snagama, drugi deo bi bio posvećen aktuelnim zvezdama a večernji termin bi bio posvećen najvećim ex Ju zvezdama.

Cilj je da se okupe svi koji mogu da sviraju i svi koji su nešto značili u staroj Jugoslaviji. Određeni izvođači bi putovali po svim gradovima, kao i All stars band.

Realizacija projekta je moguća uz pomoć glavnih gradova šest država, Evropske unije i pod pokroviteljstvom UNICEF-a.

LoveWeek je mali korak u normalizaciji odnosa među navedenim državama ali i lepo podsećanje na dane koji su nas spajali.

Savet za kulturu, medije i kreativnu industriju

Programski ciljevi

- 1.** Kreiranje i implementacija novih kulturnih vrednosti.
- 2.** Stvaranje novog ambijenta za rad svih kreativnih i slobodnih ljudi u Srbiji.
- 3.** Promena starog načina razmišljanja i prevaziđenog, centralizovanog načina upravljanja u kulturi.
- 4.** Usklađivanje zakona u Srbiji sa Evropskim zakonodavstvom, tranzicija i priprema za evropske okvire delovanja.
- 5.** Sloboda za medije uz poštovanje zakona.
- 6.** Uvođenje svih oblasti kreativne industrije u zakonske okvire.
- 7.** Stvaranje jednakih uslova za rad javnog i privatnog sektora.
- 8.** Podrška novim inicijativama u kulturi.
- 9.** Povezivanje svih zainteresovanih pojedinaca u institucijama kulture kao i onih van institucija, radi prevazilaženja ispolitizovane atmosfere u svim sferama kulture.
- 10.** Razvijanje konkretnih projekata koje će savet realizovati. Između ostalih program za Beograd, za konkurs sekretarijata za kulturu, program za Srbiju, za međunarodnu saradnju u kulturi i za medije.